

**SECȚIA DE ȘTIINȚE
SOCIALE, ECONOMICE,
UMANISTE ȘI ARTE
A ACADEMIEI DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI**

bd. Ștefan cel Mare,1
MD–2001, Chișinău,
Republica Moldova
tel: +(373 22) 27-21-07
Fax: +(373 22) 27-21-07
e-mail: sectia.sseua.asm@gmail.com

**SECTION OF SOCIALS,
ECONOMICS,
HUMANITIES SCIENCES
AND ARTS OF THE ACADEMY
OF SCIENCES OF MOLDOVA**

Stefan cel Mare Ave, 1
MD–2001, Chisinau,
Republic of Moldova
tel: +(373 22) 27-21-07
Fax: +(373 22) 27-21-07
e-mail: sectia.sseua.asm@gmail.com

**AVIZUL BIROULUI SECȚIEI ȘTIINȚE SOCIALE, ECONOMICE,
UMANISTICE ȘI ARTE**

asupra raportului pe Programul de Stat

20.80009.0807.24 Patrimoniul etnografic și natural al Republicii Moldova – salvagardare muzeală pentru sporirea coeziunii sociale, dr. Andrei PROHIN, Prioritatea Strategică IV. Provocări societale, Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală, pentru anii 2020-2023, perfectat în baza audierii raportului și a concluziilor experților delegați
(Adunarea Generală a Secției Științe Sociale, Economice, Umanistice și Arte a Academiei de Științe a Moldovei din 26 februarie 2024)

I) Atingerea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect în corelare cu cele obținute după implementarea proiectului.

Au fost incluse în circuitul științific surse iconografice inedite privind tradiția cămășii cu altiță. Au fost evidențiate semnificațiile cămășii pentru exprimarea identității personale și colective, perpetuarea memoriei istorice, dialogul cu reprezentanții altor comunități etnice și culturi. Au fost evidențiate principalele tendințe în confecționarea și valorificarea acestei cămășii în prezent, cu precădere în Republica Moldova. A fost amplificat demersul analizei tendințelor care denaturează aspectul constituit istoricește al costumului tradițional și al cămășii cu altiță în special, insistând pe valoarea lor de simbol colectiv. Informațiile respective au contribuit la fundamentarea științifică a dosarului Arta cămășii cu altiță – element de identitate culturală în România și Republica Moldova, înscris în 2022 în Lista Reprezentativă UNESCO a Patrimoniului Cultural Imaterial al Umanității.

II) Diseminarea rezultatelor obținute (numărul de publicații):

27 angajați pe 26,25 unități au publicat 269 de lucrări științifice, dintre care 11 monografii, 124 de articole, 118 rezumate ale comunicărilor prezentate la conferințe, 16 lucrări de alt gen (cataloage, planșe și pliante ale expozițiilor, atlase, suporturi didactice). S-au mai publicat 32 de articole de popularizare a cunoștințelor despre cultura tradițională și istoria națională. Au fost prezentate 204 comunicări la conferințe științifice naționale și internaționale. Au fost editate 6 numere ale periodicului de specialitate Buletin Științific. Revistă de Etnografie, Muzeologie și Științele Naturii. Au fost organizate patru ediții ale Conferinței științifice „Istorie, etnografie și spiritualitate în viziunea personalităților basarabene din a doua jumătate a sec. XIX – prima jumătate a sec. XX. In memoriam Acad. Iustin Frățiman”, patru ediții ale Conferinței științifice „Perspective contemporane în etnologie, muzeologie și științele naturii”, alături de alte

manifestări științifice (seminare, mese rotunde, lansări de carte). A fost organizat Forumul Patrimoniului Cultural Imaterial, ediția a IV-a, cu participarea cercetătorilor, profesorilor, muzeografilor, meșterilor populari, specialiștilor raionali în cultură. Prin organizarea Forumului, a fost analizată din diferite perspective starea actuală a sistemului de protejare a patrimoniului cultural imaterial în Republica Moldova, pregătirea specialiștilor în domeniu, viabilitatea elementelor înscrise în Lista reprezentativă UNESCO a patrimoniului cultural imaterial al umanității. Dintre cele mai ample expoziții, nominalizăm: „Apa – între cer, pământ și veșnicie” (16 iulie – 26 decembrie 2021), „Rezervația naturală Saharna-Țipova” (expoziție permanentă la filiala Țipova, r. Rezina), „Istoria familiei și conacului Balioz”, „Arhitectura vernaculară din zona Orheiului” (ambele devenind expoziții permanente la Conacul Balioz, filiala MNEIN din Ivancea, r. Orhei), „Lemnăritul și fierăritul – meșteșuguri făuritoare de civilizație tradițională” (13 mai – 30 septembrie 2023). Anual, a fost organizată câte o expoziție inedită în cadrul Zilei Naționale a Portului Popular și al Târgului Național al Covorului „Covorul Dorului”.

În premieră pentru Republica Moldova, au fost organizate două ediții ale Festivalului Legendelor, la Complexul Muzeal „Țipova-Saharna” (2022-2023). Au fost acordate 270 de interviuri mass-media din republică și de peste hotare, consacrate patrimoniului național și activităților MNEIN.

III) Valoarea socio-economică a rezultatelor obținute (brevete de invenție, alte forme de proprietate intelectuală, materializarea rezultatelor, perspective de implementare etc):

O activitate economică axată pe valorificarea patrimoniului etnografic și natural al republicii este de neconceput fără cercetarea științifică, aceasta oferind cunoștințele necesare pentru aprecierea valorii acestui patrimoniu, modalitățile de ocrotire și transmitere a sa următoarelor generații. Rezultatele cercetărilor din cadrul proiectului, – majoritatea publicate în regim de acces deschis, – facilitează accesul tuturor la cunoașterea creațiilor populare și a valorilor naturii țării noastre.

IV) Participarea tinerilor în proiect, pregătirea cercetătorilor în cadrul proiectului prin doctorat/postdoctorat:

Ponderea tinerilor este de 18,5% (5 tineri din numărul total de 27).

Punctaj mediu acordat: 28,2

Concluzii, recomandări: Scopul și obiectivele propuse la inițierea proiectului au fost realizate. Se recomandă atragerea pe viitor în echipa proiectului a tinerilor cercetători.

Se propune calificativul general: FOARTE BINE.

Raport aprobat

Conducătorul
Secției Științe Sociale, Economice,
Umanistice și Arte a AȘM

mem. cor. Ion HADÂRCĂ

Secretar Științific al Secției Științe Sociale, Economice,
Umanistice și Arte a AȘM

dr. Natalia PROCOP